

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/139/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2022200270
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:2022200270.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Martina Tisa a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v právnej veci žalobcu: E. T., narodený XX. J. XXXX, bytom v T. č. XX, právne zast.: JUDr. Jakubom Mandelíkom, advokátom a konateľom Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 51, IČO: 47 234 318, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 05. septembra 2022, Číslo: 21823-6/2022-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave z 12. augusta 2025, č. k. TT-47Sa/23/2022-122, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovanej z a m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov kasačného konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I.

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 12. augusta 2025, č. k. TT-47Sa/23/2022-122, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej z 05. septembra 2022, Číslo: 21823-6/2022-BA a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalovaná predmetným napadnutým rozhodnutím z 05. septembra 2022 postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava z 28. marca 2022, číslo 19448-74/2022-BAM. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán rozhodol podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. tak, že žalobca nemá nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo 06. apríla 2017.

2. Správny súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 153 ods. 4 písm. c/, § 195 ods. 1, § 196 ods. 7, § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., § 4 ods. 1-3, § 7 ods. 1,6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Správny súd po preskúmaní veci dospel k záveru o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia žalovanej pre nedostatok dôvodov. Konkrétne uviedol, že z napadnutého rozhodnutia nebolo vôbec zrejmé, prečo žalovaná uprednostnila závery E.. R., H..C.. a H.. E.. Q., H.. pred závermi posudzujúceho lekára (E.. O. I., H., E., E.) a znaleckej organizácie, a čo ju k tomu viedlo; v napadnutom rozhodnutí absentovali akékoľvek úvahy žalovanej v tomto smere. Z napadnutého rozhodnutia nebolo zrejmé ani to, či sa napríklad sexuálne poruchy (respektíve ostatné s neurologickým poškodením súvisiace následky) majú zaradiť pod položku č. 307 - poúrazová kvadruplégia (a teda, či sa majú všetky tieto prejavy hodnotiť v celosti pod predmetnou položkou) alebo či sa ostatné s neurologickým poškodením súvisiace následky, ktoré nesúvisia so zdravotnými problémami súvisiacimi s pohybom, majú odškodňovať samostatne. V závere správny súd uviedol, že ak žalovaná nemala dostatok informácií, aby predostrela v odôvodnení napadnutého rozhodnutia svoje úvahy k vykonanému dokazovaniu, tak mala doplniť dokazovanie, a to výsluchom znalcov (ktorí vypracovali predmetné znalecké posudky v tejto veci) a H.. E.. Q., H., respektíve mohla vykonať ich konfrontáciu.

4. Žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu trov konania voči žalovanej.

II.

5. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

6. Namietala, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

7. Konkrétne uvádzala, že E.. T. R., H..C.. v znaleckom posudku z 03. júla 2021, číslo 1/2021, ako aj H.. E.. H. Q., H., prednosta Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty UK v Bratislave a hlavný odborník pre neurológiu v stanovisku z 31. januára 2014 objasnili, prečo v prípade žalobcu nie je možné hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia položkou č. 321a - Strata penisu, deformácia penisu vo veku do 45 rokov, ale položkou 307 - poúrazová kvadruplégia, ktorá však už bola zohľadnená v Lekárskom posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia z 22. októbra 2018. E.. R., H..C.. v znaleckom posudku z 03. júla 2021 presne definoval kvadruplégiu, ako symptóm, ktorý je súčasťou komplexného syndrómu poškodenia krčnej miechy, ktorý okrem poruchy vôľového pohybu končatín sa prejaví ďalšími symptómami, ako je napríklad porucha defekácie, močenia a sexuálnej dysfunkcie, ktorá je súčasťou komplexného syndrómu úrazového poškodenia miechy, ktorá už bola odškodnená. Poukázala tiež na vyjadrenie H.. E.. Q., H.. z 31. januára 2014 k inému obdobnému prípadu, kde uviedol, že u posudzovaného pacienta ako príčina kvadruplégie bola identifikovaná transverzálna lézia miechy vo výške C6 a v takomto prípade v klinickom obraze sú okrem kvadruplégie prítomné vždy aj poruchy sfinkterov a poruchy sexuálnych funkcií. Každý pacient, ktorý má kvadruplégiu v dôsledku transverzálny lézie miechy vo výške C6-C7 musí mať všetky uvedené klinické príznaky poškodenia zdravia. Poukázala tiež na štandardný diagnostický a terapeutický postup schválený ministrom zdravotníctva s účinnosťou od 01. mája 2022: Komplexná starostlivosť o pacienta s poškodením miechy v postakútnej fáze, podľa ktorého cit.: „Klinický obraz u pacientov po poranení miechy sa líši v závislosti od neurologickej úrovne lézie (vertikálna miechová topika) a od rozsahu lézie miechy (horizontálna miechová topika). Výsledkom sú rôzne závažné poruchy motorických, senzitivných a autonómnych funkcií. Neurologická úroveň lézie je definovaná termínmi ako tetraplégia a paraplégia, ktoré súčasne definujú kompletnú léziu miechy. Kompletná lézia miechy je definovaná ako úplná strata vôľovej hybnosti (plégia) pod úrovňou poranenia vrátane sakrálnych segmentov, strata všetkých kvalít citlivosti pod úrovňou poranenia vrátane sakrálnych segmentov a porucha autonómnych funkcií podľa neurologickej úrovne.“ Tetraplégiu je možné definovať ako funkčnú stratu orgánu - miechy od segmentu C6 so všetkými dôsledkami, poranenie miechy spôsobilo stratu intervácie orgánov, teda ich nefunkčnosť, ide o maximálne možné poranenie - spastickú tetraplégiu zahŕňajúcu kompletnú léziu miechy s jej dôsledkami na príslušných orgánoch a predstavuje najvyšší funkčný deficit. Takéto poškodenie je v zákone č. 437/2004 Z.z. v položke č. 307 - poúrazová kvadruplégia, ohodnotené vo vzťahu k bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 2600. Dodala, že v danom prípade nešlo o posudzovanie právnej stránky sťaženia spoločenského uplatnenia, ale o odborné medicínske posúdenie zdravotného stavu žalobcu.

8. Navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

9. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej vyjadril podaním zo 07. októbra 2025 nestotožniac sa s dôvodmi v nej uvedenými. Žalovaná explicitne neuviedla, a ani konkrétne nevymedzila, v čom podľa jej názoru spočívalo nesprávne právne posúdenie veci, keď sa zameriavala na otázky odborného medicínskeho charakteru. Rovnako podľa žalobcu v kasačnom konaní nebolo relevantné, že žalovaná sa nad rámec dôvodov uvedených v rozhodnutiach snažila ozrejmiť, či pod položku č. 307 majú byť subsumované aj ďalšie následky súvisiace s neurologickým poškodením, alebo či sa touto položkou odškodňujú výlučne poruchy hybnosti a citlivosti. Mala tak urobiť v odôvodnení svojich rozhodnutí, v ktorých chýba uvedenie úvah, prečo bez ďalšieho uprednostnila závery E.. R., H..C.. a H.. E.. Q., H.. Rozhodnutia žalovanej sú teda nepreskúmateľné z dôvodu absencie zrozumiteľného vysvetlenia. Ďalej poukázal na to, že položky týkajúce sa poškodenia miechy ako poúrazová kvadruplégia primárne hodnotia poruchu hybnosti a citlivosti, pričom ostatné s neurologickým poškodením súvisiace následky, ako sú inkontinencie moču a stolice, sexuálne poruchy, psychické a psychosociálne poruchy a podobne, predstavujú úplne inú kvalitu a vzhľadom na ich závažnosť a vplyv na kvalitu života je potrebné ich hodnotiť samostatne. V prípade kvadruplégie ide o motorické postihnutie všetkých končatín s tým, že žiadny iný príznak k uvedenému pojmu nie je priradený. Pri poškodení miechy môže a nemusí vzniknúť poškodenie urologické a sexuologické, teda nejde o automatický príznak. Priznanie odškodnenia podľa položky č. 307 poprelo účel a zmysel § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Pohlavný orgán žalobcu v dôsledku poškodenia miechy už nemôže plniť svoju prirodzenú fyziologickú funkciu, neschopnosť pohlavného styku je jednou zo základných potrieb a zmyslov života v rámci partnerského vzťahu muža a ženy pri zabezpečovaní budúceho potomstva a naplnení zmyslu života. S odkazom na znalecký posudok znaleckej organizácie LEGE ARTIS znalecká organizácia, s.r.o. z 01. mája 2022, číslo 18/2022 uviedol, že stratu funkčnosti pohlavného orgánu je potrebné podriaďiť (analogicky) pod stratu penisu, keď sexuálna funkcia je autonómna a zásadná biologická funkcia, predstavuje samostatný aspekt ujmy, v právnej a lekárskej praxi je známe, že strata sexuálnej funkcie sa v prípadoch ťažkého telesného poškodenia hodnotí ako samostatná ujma. S odkazom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/294/2018 uviedol, že posúdenie zdravotného stavu tímom znalcov predstavuje vyšší predpoklad eliminácie možného omylu pri vypracovaní znaleckého posudku, preskúmanie záverov znaleckou organizáciou je najvyššou formou overenia (ne)správnosti odborných záverov iných znaleckých posudkov. V súvislosti s hodnotením znaleckých posudkov a možných spôsobov odstránenia rozporov medzi nimi odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cz 13/82. Vo vzťahu k hodnoteniu paraplégie aj kvadruplégie ako pojmov, ktoré sa vzťahujú výlučne k poruche hybnosti, pričom ďalšie trvalé poškodenia zdravia je potrebné hodnotiť samostatne, poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/294/2018 a rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/132/2019. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovanej zamietol.

IV.

10. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené žalovanej dňa 13. októbra 2025 na vedomie.

V.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

16. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

17. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd zrušil rozhodnutie žalovanej z 05. septembra 2022, Číslo: 21823-6/2022-BA a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalovaná predmetným napadnutým rozhodnutím z 05. septembra 2022 postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietla v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava z 28. marca 2022, číslo 19448-74/2022-BAM. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán rozhodol podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. tak, že žalobca nemá nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo 06. apríla 2017.

18. Zákon č. 461/2003 Z.z. za úrazové dávky považuje úrazový príplatok, úrazovú rentu, jednorazové vyrovnanie, pozostalostnú úrazovú rentu, jednorazové odškodnenie, pracovnú rehabilitáciu a rehabilitačné, rekvalifikáciu a rekvalifikačné, náhradu nákladov spojených s liečením, náhradu nákladov spojených s pohrebom a náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá je predmetom samostatnej úpravy zákona č. 437/2004 Z.z.

19. Podľa § 153 ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť úrazového poistenia.

20. Podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z., lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch.

21. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

22. Podľa § 195 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

23. Podľa § 196 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

24. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

25. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.

26. Podľa § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

27. Podľa § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

28. Zákon č. 437/2004 Z.z. ustanovuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len „lekársky posudok“) a jeho náležitosti, zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§1).

29. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

30. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

31. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

32. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

33. Podľa § 10 ods. 8 zákona č. 437/2004 Z.z., ustanovenia § 9 ods. 7a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

34. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z.z., ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

35. Podľa § 9 ods. 8 zákona č. 437/2004 Z.z., ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

36. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho, ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že

- žalobca dňa 06. apríla 2017 utrpel úraz, ktorý jeho zamestnávateľ uznal za úraz pracovný s tým, že u žalobcu bola diagnostikovaná poúrazová kvadruplégia (položka č. 307 časti II. prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.), ktorá už bola dňa 05. júna 2019 uznaná s počtom bodov 2600,

- žalobca (v poradí druhou) žiadosťou z 01. augusta 2019 na predpísanom tlačive požiadal o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; prílohu žiadosti tvoril lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia s navrhovaným zohľadnením položky č. 321a časti II. prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. - Strata penisu alebo ťažká deformácia penisu vo veku do 45 rokov s počtom bodov 800 s navýšením o 100 % podľa § 10 ods. 4 menovaného zákona,

- príslušný posudkový lekár v procese kontroly bodového hodnotenia dňa 21. januára 2020 neuznal posudzujúcim lekárom stanovené bodové hodnotenie, keď podľa jeho názoru poúrazová kvadruplégia zahŕňa aj sexuálnu dysfunkciu,

- žalobca s týmto záverom vyjadril nesúhlas a do konania doložil znalecký posudok 24/2019 vypracovaný E.. O. I., H., E., E., podľa ktorého by sa (navrhovaná) položka č. 321a mala uplatniť,

- následne na základe žiadosti žalovanej bol vypracovaný znalecký posudok č. 1/2021 E.. T. R., H..C., ktorý použitie položky č. 321a považoval za nesprávne aplikovanú, keďže v prípade žalobcu nedošlo k anatomickej strate penisu, respektíve poškodeniu penisu; sexuálnu dysfunkciu považoval za súčasť komplexného syndrómu úrazového poškodenia krčnej miechy,
- prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 28. marca 2022 žalobcovi nepriznal nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu položky č. 321a,
- v priebehu odvolacieho konania žalobca doložil do konania znalecký posudok č. 18/2022 znaleckej organizácie LEGE ARTIS znalecká organizácia, s.r.o. so záverom, že sexuálnu dysfunkciu možno hodnotiť (analogicky) položkou č. 321a,
- dňa 02. augusta 2022 posudkový lekár žalovanej uskutočnil kontrolu bodového hodnotenia s tým, že sa stotožnil s pôvodným hodnotením, teda položka č. 321a nebola použitá správne, keďže v prípade žalobcu nešlo o stratu / ťažkú deformáciu penisu, ale o stratu funkcie pohlavného orgánu v rámci základného postihnutia úrazovej príčiny - poúrazovej kvadruplégie podľa položky č. 307, a ktorá už bola uznaná dňa 05. júna 2019; podporne odkázal na stanovisko H.. E.. H. Q., H.. z 31. januára 2014, podľa ktorého položku č. 321a nemožno pri kvadruparéze hodnotiť samostatne,
- žalovaná ako odvolací správny orgán potom napadnutým rozhodnutím z 05. septembra 2022 odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 28. marca 2022.

37. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu a tiež vo vzťahu ku skutočnostiam zisteným z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti podanej žalovanou.

38. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca utrpel úraz, ktorý bol kvalifikovaný ako úraz pracovný. Žalobca v dôsledku pracovného úrazu utrpel poúrazovú kvadruplégiu (úplné ochrnutie všetkých štyroch končatín a trupu spôsobené poškodením miechy v krčnej oblasti) - zaradenú pod položku č. 307, a ktorá bola už odškodnená v rozsahu 2600 bodov. Rovnako bolo nesporné, že žalobca na základe ďalšej žiadosti požiadal o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu sexuálnej dysfunkcie analogicky žalobcom podriadenej pod položku 321a - Strata penisu alebo ťažká deformácia penisu do veku 45 rokov s počtom bodov 800 a na to nadväzujúceho 100 % - ného navýšenia, teda 1600 bodov. Zásadným bolo zodpovedanie otázky, či úraz zaradený pod položku č. 321a možno hodnotiť samostatne, alebo sexuálna dysfunkcia predstavuje ďalší symptóm základného úrazu (kvadruplégia), ktorý už bol odškodnený, a teda, že sexuálna dysfunkcia je súčasťou komplexného syndrómu úrazového poškodenia krčnej miechy.

39. V tu prejednávanej veci správny súd zrušil správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej z dôvodu, že toto bolo postihnuté vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, keď v jeho odôvodnení absentovali konkrétne úvahy, prečo sa žalovaná rozhodla preferovať závery E.. R., H..C.. a H.. E.. Q., H.. pred závermi posudzujúceho lekára (E.. O. I., H., E., E.) a znaleckej organizácie (LEGE ARTIS znalecká organizácia, s.r.o.), a čo ju k tomu viedlo; rovnako nebolo zrejmé ani to, či sa napríklad sexuálne poruchy (respektíve ostatné s neurologickým poškodením súvisiace následky) majú zaradiť pod položku č. 307 - poúrazová kvadruplégia (a teda, či sa majú všetky tieto prejavy hodnotiť v celosti pod predmetnou položkou) alebo či sa ostatné s neurologickým poškodením súvisiace následky, ktoré nesúvisia so zdravotnými problémami súvisiacimi s pohybovom, majú odškodňovať samostatne.

40. V tomto smere najvyšší správny súd uvádza, že jedným zo základných atribútov zákonnosti rozhodnutia je jeho preskúmateľnosť, pretože len ak je rozhodnutie náležité a v súlade s procesnými normami odôvodnené, možno preskúmať a posúdiť, či bolo vydané v súlade so zákonom. Aj v konaní podľa zákona č. 437/2004 Z.z. bolo povinnosťou žalovanej dôsledne postupovať podľa zákona č. 461/2003 Z.z. (§ 178 ods. 1 písm. a/ bod tretí zákona č. 461/2003 Z.z.). Podľa § 209 ods. 1 veta druhá zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Podľa § 209 ods. 2 až 4 zákona č. 461/2003 Z.z., rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu. V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré

skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. Účelom odôvodnenia je zhrnúť a zhodnotiť všetky skutočnosti, ktoré sú podkladom pre výrok rozhodnutia. Preto správny orgán v odôvodnení rozhodnutia musí uviesť nielen hodnotenie dôkazov, ktoré vykonal, ale reagovať aj na pripomienky, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, i keď ich pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy, lebo odôvodnenie má poskytnúť skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia. V odôvodnení je nevyhnutné opísať podstatu veci, realizovať rozbor dôkazov a ostatných podkladov pre rozhodnutie, správny orgán musí reagovať na pripomienky a návrhy účastníkov konania, na ich vyjadrenia k podkladom rozhodnutia a musí sa vysporiadať aj s prípadnými rozpormi jednotlivých dôkazov. Následne sa musia uviesť závery o tom, ktoré skutočnosti sa považujú za nepochybne zistené, musí sa posúdiť ich právny význam a vysloviť úsudok o predmete konania a zdôvodniť použitie právnej normy a konkrétneho ustanovenia súvisiaceho s predmetom konania. Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že vyššie uvedené požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí predstavujú všeobecné východiská, pričom obsah, ako aj rozsah odôvodnenia sa môže od prípadu k prípadu líšiť v závislosti od kvality námietok, ako aj charakteru samotného konania. Zásadnou požiadavkou, ktorú možno vziať na všetky postupy pri odôvodňovaní rozhodnutí je však požiadavka primeranosti, a teda každé rozhodnutie musí byť primerane odôvodnené; samozrejme s výnimkou tých prípadov, kde sám zákon požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia vylučuje (napríklad zrušenie služobného pomeru v skúšobnej dobe bez uvedenia dôvodov podľa § 190 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, prípadne prepustenie policajta z dôvodov uvedených v § 192 ods. 1 písm. b/ a c/ menovaného zákona, pri ktorom sa v odôvodnení rozhodnutia o prepustení bez bližšieho odôvodnenia uvedú len závery rozhodnutia lekárskej komisie alebo závery posudku služobného klinického psychológa). Rozsah, v akom sa táto povinnosť odôvodnenia uplatňuje, sa môže teda líšiť v závislosti od povahy rozhodnutia a musí sa určiť na základe okolností prípadu. Bez toho, aby sa vyžadovala podrobná odpoveď na každý argument predložený účastníkom konania, táto povinnosť predpokladá, že účastník konania môže zo strany správneho orgánu očakávať, že dostane konkrétnu a výslovnú odpoveď na argumenty, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok toho-ktorého konania. Podporne možno v tomto zmysle odkázať na článok 17 ods. 1 a 2 odporúčania CM/Rec (2007)7 Výboru ministrov členským štátom o dobrej verejnej správe z 20. júna 2007 prijatého na 999. zasadnutí zástupcov ministrov, podľa ktorého „Správne rozhodnutia sú formulované jednoducho, jasne a zrozumiteľne.“ (1). „Pri každom prijatom individuálnom rozhodnutí je potrebné uviesť príslušné dôvody, vysvetliť právne i faktické dôvody prijatia, minimálne v tých prípadoch, keď takéto rozhodnutia ovplyvňujú práva jednotlivca.“ (2). [obdobne porovnaj článok IV rezolúcie (77) 31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k aktom správnych orgánov prijatá Výborom ministrov dňa 28. septembra 1977 na 275. zasadnutí zástupcov ministrov].

41. S ohľadom na takto v predchádzajúcom bode nastavené východiská vyjadrujúce požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí správnych orgánov je potrebné súhlasiť so správnym súdom, že rozhodnutie žalovanej je nepreskúmateľné. V prvom rade je potrebné uviesť, že v konaní sa tak žalobca, ako aj žalovaná opierali o vlastné vypracované znalecké posudky, respektíve odborné vyjadrenia. Konkrétne, žalobca do konania doložil znalecký posudok vypracovaný znalcom E.. O. I., H., E., E. a evidovaným pod číslom 24/2019, z ktorého vyplynul jasný záver, že vo vzťahu k žalobcovi, s ohľadom na charakter jeho úrazu a s ním súvisiace ďalšie pre život nepriaznivé následky, odporučil (analogicky) použiť aj položku 321a časti II. prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Na druhej strane, zo znaleckého posudku znalca E.. T. R., H.. číslo 1/2021, ktorého zadávateľom bola žalovaná, zase vyplynulo, že tento znalec použitie položky č. 321a vylúčil, keďže u žalobcu nedošlo k anatomickej strate, respektíve poškodeniu penisu, sexuálnu dysfunkciu hodnotil ako súčasť komplexného syndrómu úrazového poškodenia krčnej miechy. Podporne tiež žalovaná odkázala na stanovisko H.. E.. Q., H.. (hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre neurológiu) z 31. januára 2014, podľa ktorého, ak je prítomná ťažká chabá paraparéza v rámci syndrómu cauda equinae, tak sú vždy prítomné aj poruchy sfinkterov a poruchy sexuálnych funkcií. V priebehu odvolacieho konania žalobca do konania doložil ďalší znalecký posudok znaleckej organizácie LEGE ARTIS znalecká organizácia, s.r.o. číslo 18/2022 z 01. mája 2022, ktorý potvrdil závery, ku ktorým dospel znalec E.. O. I., H., E., E. v znaleckom posudku č. 24/2019. Znalecká organizácia dospela k záveru, že porucha žalobcu nemôže byť zaradená do položky poúrazovej kvadruplégie, je potrebné ju hodnotiť samostatne, pričom najbližšie vhodnou položkou je položka č. 321a - Strata penisu alebo ťažká deformácia penisu do veku 45 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že v správnom konaní boli zadovážené znalecké posudky, ktoré sú obsahovo diametrálne odlišné a rozchádzajú sa pre tu prejednávajúcu vec v kľúčovej otázke, či položku č. 321a v prípade

žalobcu možno uplatniť samostatne, alebo jej použitie je vylúčené s ohľadom na jej konzumáciu už s položkou č. 307. Možno v tomto smere vytknúť žalovanej, že táto sa jednostranne priklonila k záverom plynúcim zo znaleckého posudku E.. T. R., H.. a zo stanoviska H.. E.. Q., H.., pričom vôbec nereflektovala na závery plynúce zo znaleckých posudkov predložených žalobcom. Ak mala žalovaná v správnom konaní k dispozícii viaceré znalecké posudky s rozdielnymi závermi, bola povinná tieto znalecké posudky zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vzala za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádzala zo záveru druhého znaleckého posudku. Dokonca, žalobca doložil znalecký posudok vyššie menovanej znaleckej organizácie v priebehu odvolacieho konania a žalovaná sa v napadnutom rozhodnutí s týmto znaleckým posudkom opomenula vysporiadať a bez ďalšieho odkázala na závery prijaté E.. T. R., H.. a H.. E.. Q., H.. Za tohto stavu sa teda najvyšší správny súd stotožnil so záverom správneho súdu, že rozhodnutie žalovanej je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom za účelom odstránenia zásadných rozporov bude vhodné, aby žalovaná predvolala znalcov, ich závery konfrontovala a následne vo veci vydala rozhodnutie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom predpísané požiadavky kladené na riadne odôvodnenie ňou prijatých záverov.

42. Pokiaľ žalovaná kasačnou sťažnosťou dopĺňala napadnuté rozhodnutie o ďalšie dôvody, najvyšší správny súd pripomína, že predmet súdneho prieskumu v tomto type konania predstavuje výlučne rozhodnutie, ktorého zákonnosť sa v režime správneho súdnictva preskúmava a výlučne ktoré nastavuje rámec tohto súdneho prieskumu.

43. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalovanej uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

44. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobca bol v kasačnom konaní plne úspešný.

45. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.